

Boek 6 BW Nieuw buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht Verzekeringsmakelaar in het vizier

**Kempische Verzekeringskring
Kasterlee 29 april 2025**

Caroline Van Schoubroeck
Advocaat of counsel, prof. KU Leuven

Andries Gobert
Advocaat-vennoot

OVERZICHT

- Inleiding Boek 6 BW
- Informatie over Boek 6 BW aan klanten
- Verzekeringsmakelaar in het vizier.
Risky business vanaf 1 januari 2025

An open white door with a brass handle is set in a room with light-colored wood flooring and white walls. The door is slightly ajar, revealing a glimpse of the room beyond. The text "Inleiding Boek 6 BW" is centered over the image.

Inleiding Boek 6 BW

Nieuw Burgerlijk Wetboek

- Boek 1 Algemene bepalingen (1 januari 2023)
- Boek 2 Personen, familie en relatievermogensrecht (1 juli 2022)
- Boek 3 Goederen (1 september 2021)
- Boek 4 Nalatenschappen en wettelijke erfopvolgingen (1 juli 2022)
- Boek 5 Verbintenissen (1 januari 2023)

Nieuw Burgerlijk Wetboek

Boek 6   **Buitencontractuele aansprakelijkheid (1 januari 2025)**

Boek 7   Bijzondere overeenkomsten (wetsvoorstel 20 februari 2025)

Boek 8   Bewijs (1 november 2020)

Boek 9   Zekerheden

Boek 10   Verjaring

Art. 1382 – 1386bis OBW

Relevante data Boek 6 BW

Wet 7 februari 2024

- 7 hoofdstukken en 55 artikelen, gevolgd door wijzigingsbepalingen, opheffingsbepalingen, een overgangsbepaling en de bepaling van de inwerkingtreding

Inwerkingtreding 1 januari 2025

Overgangsbepaling

- Van toepassing op feiten die tot aansprakelijkheid kunnen leiden en die zich hebben voorgedaan na de inwerkingtreding van deze wet

Geen toepassing op de toekomstige gevolgen van feiten die zich hebben voorgedaan vóór de inwerkingtreding van deze wet

An open white door in a room with light wood flooring and white walls. The door is slightly ajar, revealing a wooden floor and a white wall in the background. The text "Informatie over Boek 6 BW aan klanten" is overlaid in the center of the image.

Informatie over Boek 6 BW aan klanten

Persoonlijke
aansprakelijkheid
van minderjarigen
art. 6.9 – 6.10

Persoonlijke aansprakelijkheid minderjarigen

- Afschaffing beoordeling door rechter “jaren des onderscheids”
- Minderjarige < 12 jaar niet persoonlijk aansprakelijk voor zijn fout of op andere grond
- Minderjarige ≥ 12 jaar persoonlijk aansprakelijk voor zijn fout of op andere grond
  - Uitz. rechter oordelen dat de minderjarige geen schadeloosstelling verschuldigd is of door hem verschuldigde schadevergoeding beperken
    - Uitz. indien aansprakelijkheid van de minderjarige effectief gedekt door een verzekeringsovereenkomst
      - Geen vrijstelling schadeloosstelling
      - Schadevergoeding niet lager dan de effectieve dekking in de verzekeringsovereenkomst

Aandacht verzekering BA privé leven

- Verzekering BA privé leven niet wettelijk verplicht
- Minderjarige < 12 jaar
  - Praktijk reeds dekking voor kwalitatief aansprakelijke ouder(s)
- Minderjarige ≥ 12 jaar
  - Praktijk reeds dekking voor zijn persoonlijke aansprakelijkheid
  - Praktijk vaak dekking opzet tot 16 jaar en zware fout tot 18 jaar
- Opzet of zware fout minderjarige niet-tegenwerpelijkheid aan benadeelde (art. 151, §2, lid 3 W.Verz.)
  - Verhaalsgrond bedongen in polis BA privé leven?
  - Omvang verhaalsrecht tegen minderjarige beperkt (art. 7 KB BA privé leven)

Kwalitatieve
aansprakelijkheid
van titularis van
gezag over
minderjarige
art. 6.12

Kwalitatieve aansprakelijkheid titularis gezag

- Art. 1384, lid 2 – 4 OBW
Vader en moeder weerlegbaar vermoeden van fout voor daden van hun minderjarige kinderen, tenzij bewijs voldoende opvoeding en toezicht
- (mee)ouders, adoptanten, voogden en pleegouders **indien (deels) titularis gezag over** minderjarige
Zie familierecht
Effectieve uitoefening op ogenblik schadegeval niet vereist
Niet: grootouders, stiefouders
- **Minderjarige < 16 jaar : foutloze aansprakelijk voor schade door minderjarige**
- **Minderjarige $\geq$ 16 jaar: foutloze aansprakelijkheid voor schade door minderjarige, *tenzij* zij aantonen dat deze schade niet het gevolg is van *een fout van hun kant***

Aandacht verzekering BA

- Kwalitatieve aansprakelijkheid ouders
  - In theorie verzwaard risico wegens (foutloze) aansprakelijkheid, doch rechtspraak onder art. 1384 OBW vrij streng in weerlegging van het vermoeden gebrek in opvoeding en toezicht
- Ruimere categorie van titularissen gezag over minderjarige
  - Familiale situaties kort opvolgen
- Subrogatie verzekeraar in rechten kwalitatief aansprakelijke tegen minderjarige (art. 6.21, §2, lid 2)
  - Indien minderjarige een persoonlijk aansprakelijke derde is en niet de hoedanigheid van verzekerde heeft (cassatierechtspraak art. 95 W.Verz.)
  - Omvang subrogatie verzekeraar BA privé leven tegen minderjarige beperkt (art. 7 KB 1984)

Aandacht verplichte verzekering dienst pleegzorg

- art. 25 Besluit Vlaamse Regering 8 november 2013 houdende de organisatie van pleegzorg
  - verplichte verzekering voor aansprakelijkheid van elk pleegkind of van elke pleeggast die hij begeleidt en elke pleegzorger die hij begeleidt

Kwalitatieve
Aansprakelijkheid
van persoon belast
met toezicht op
anderen
art. 6.13, lid 1

Kwalitatieve aansprakelijkheid voor daden van anderen

- Art. 1384 OBW
  - kwalitatieve aansprakelijkheid van enkel ouders, aanstellers, onderwijzers en ambachtslieden
  - weerlegbaar vermoeden enkel bij ouders, onderwijzers en ambachtslieden
- Verruiming (foutloze) kwalitatieve aansprakelijkheid en beperking weerlegbaar vermoeden
  - Weerlegbare aansprakelijkheid van alle personen belast met toezicht op anderen (art. 6.13, lid 1)
  - Weerlegbare aansprakelijkheid van onderwijsinstelling in plaats van onderwijzer (art. 6.13, lid 2)
  - Foutloze aansprakelijkheid van aansteller en rechtspersoon van publiek recht (art. 6.14)
  - Foutloze aansprakelijkheid van rechtspersoon voor (bestuurs)organen en de leden ervan (art. 6.15)

Personen belast met toezicht op anderen

- Persoon

= die op grond van wettelijke of reglementaire bepaling, gerechtelijke of administratieve beslissing, of contract

op globale en duurzame wijze belast is de levenswijze van andere personen te organiseren en te controleren

= niet beperkt tot één element dagelijks leven, maar meerdere aspecten (verblijf, voeding, verplaatsing, ...)

duurzaam: korte duur niet voldoende, vorm van permanentie

natuurlijke of rechtspersoon

toezicht op personen van alle leeftijden

feitelijke beoordeling per geval

Personen belast met toezicht op anderen (2)

- **Wel:** instellingen geesteszieken, open of gesloten inrichtingen aan wie minderjarige is toevertrouwd, personen aan wie de familierechtbank de materiële bewaring van een minderjarig kind toevertrouwt buiten de context van jeugdbijstand of jeugdbescherming, pleegvoogden, pleegzorgers bij wie het kind verblijft en alle dagelijkse beslissingen over het kind nemen zonder delegatie delen van ouderlijk gezag
- **Niet:** sport- en jeugdverenigingen, onthaalmoeders, babysit, grootouders, bewindvoerder beschermde persoon, crèche, beschut wonen
- **Denkbaar:** RVT, woonzorgcentra, gevangenissen, detentiehuizen, internaten

Personen belast met toezicht op anderen (3)

- Weerlegbaar vermoeden aansprakelijk van persoon belast met toezicht
  - voor schade veroorzaakt aan derden
  - door de persoon van wie zij de levenswijze globaal en duurzaam moeten organiseren en controleren
  - terwijl die persoon onder zijn daadwerkelijk toezicht staat
  - *tenzij* hij bewijst dat de schade niet te wijten aan *fout in toezicht van zijn kant*

Aandacht voor aansprakelijkheidsverzekering

- Verzekering BA exploitatie, Beroepsaansprakelijkheid, BA privé leven
- Subrogatie verzekeraar in rechten kwalitatief aansprakelijke persoon
  - tegen persoon onder toezicht (art. 6.21, §2, lid 2)
    - Indien persoon onder toezicht een persoonlijk aansprakelijke derde is (cassatierechtspraak)
    - Omvang verzekeraar BA privé leven beperkt tegen een minderjarige (art. 7 KB 1984)
  - tegen medeaansprakelijke, al naar gelang opzet of niet (art. 6.21, §1 en §3)
- Impact op (verplichte) verzekeringen voor bepaalde instellingen ?
  - vb. verzekering dienst pleegzorg (art. 25 Besluit VR houdende de organisatie van pleegzorg)
  - vb. verzekering voor rustoorden – opvang bejaarde personen

Kwalitatieve
aansprakelijkheid
onderwijsinstelling
art. 6.13, lid 2

Onderwijsinstelling voor daden leerlingen

- Art. 1384, vierde lid OBW
  - Onderwijsinstelling aansprakelijk als aansteller van de kwalitatief aansprakelijke onderwijzer (art. 1384, lid 2 OBW en art. 3 wet 10 februari)
  - Onderwijzer – ambachtslieden weerlegbaar vermoeden aansprakelijkheid daden leerlingen
- **Onderwijsinstelling**
  - Iedere instelling die onderwijs aanbiedt
  - Alle types onderwijs en alle leeftijden
- **Kwalitatieve aansprakelijk** voor schade veroorzaakt door leerling aan derden
terwijl onder haar toezicht staan
tenzij zij bewijst dat de schade niet te wijten aan *fout in toezicht van*

Aandacht waarborg BA school - onderwijsinstelling

- Kwalitatieve aansprakelijkheid onderwijsinstelling

In theorie verzwaard risico wegens eigen kwalitatieve aansprakelijkheid onderwijsinstelling, in praktijk reeds kwalitatief aansprakelijk als aansteller

- Subrogatie verzekeraar in rechten kwalitatief aansprakelijke onderwijsinstelling
  - tegen leerling (art. 6.21, §2, lid 2)
    - Indien leerling een persoonlijk aansprakelijke derde is (cassatierechtspraak)
    - Omvang verzekeraar BA privé leven beperkt indien leerling minderjarige is (art. 7 KB 1984)
  - tegen leerkracht
    - Indien leerkracht een persoonlijk aansprakelijke derde is
    - Immunititeit leerkracht art. 18 Arbeidsongevallenwet of art. 2 Wet 10 februari 2003

Aandacht verzekering leerkracht

- BA waarborg
  - persoonlijke aansprakelijkheid
  - buiten verband van een onderwijsinstelling
  - in het kader van een onderwijsinstelling
    - immuniteit onderwijzer
      - Art. 18 Arbeidsongevallenwet
      - Art. 2 Wet 10 februari 2003
    - aangestelde of ondergeschikte vertegenwoordiger

Aansprakelijkheid van de rechtspersoon

Aansprakelijkheid rechtspersoon

- Kwalitatieve aansprakelijkheid
  - als aansteller voor schade door aangestelde aan derden (private rechtspersoon, art. 6.14, §1 cf. art. 1384, Lid 3 OBW)
  - Als ‘aansteller’ voor schade veroorzaakt door zijn personeelsleden aan derden (rechtspersoon van publiek recht, art. 6.14, §2 cfr. +/- art. 3 wet 10 februari 2003)
- Kwalitatieve aansprakelijkheid voor (bestuurs)organen en hun leden (art. 6.15)
  - bv. (college) bestuurders, zaakvoerder
  - Niet: leden – vennoten- of aandeelhoudersvergadering, of hun leden
  - bv. minister, magistraten, leden wetgevende organen, leden gemeenteraad
- Persoonlijke aansprakelijkheid voor eigen fout (art. 6.4)

Aandacht voor verzekering

- Ruimere kwalitatieve aansprakelijkheid rechtspersoon
- Verzekeraar moet rechtspersoon dekking geven, ook in geval van opzet of zware fout door de aangestelde/ vertegenwoordiger / orgaan
- Subrogatie verzekeraar in rechten kwalitatief aansprakelijke rechtspersoon
  - tegen aangestelde / vertegenwoordiger (art. 6.21, §2, lid 2)
    - Indien deze een persoonlijk aansprakelijke derde is (cassatierechtspraak)
    - Immunititeiten
  - tegen medeaansprakelijke, al naar gelang opzet of niet (art. 6.21, §1 en §3)

Aansprakelijkheid voor daden van dieren art. 6.17

Aansprakelijkheid bewaarder van het dier

- Bewaarder van een dier is foutloos aansprakelijk voor de schade veroorzaakt door het dier
bewaarder = persoon die op het moment van het schadeverwekkend feit niet-ondergeschikte macht van leiding en controle over het dier
- normaal of abnormaal gedrag van het dier
- Geen bevrijding aansprakelijkheid ingeval normaal en voorzienbaar gedrag van het dier op fout benadeelde
- Fout van benadeelde of fout derde: geen aansprakelijkheid bewaarder (art. 6.20, §2, lid 2)?

Afwikkeling shadegeval art. 6.24-6.39

Preventie van schade (art. 6.28)

- *De kosten van dringende en redelijke maatregelen door de benadeelde genomen om dreigende schade of de verergering van schade te voorkomen, vallen ten laste van de aansprakelijke of van degene die aansprakelijk zou zijn indien de schade zich zou hebben voorgedaan, ook wanneer zij vruchteloos zijn geweest*

= kosten door de benadeelde gemaakt die verhaalbaar zijn op aansprakelijke (BA verzekeraar)

= schadepost als onderdeel van de schadevergoeding

- schadepreventiemaatregelen gedekt?

Schadeherstel

- Toekomstige schade die het gevolg is van een aantasting van de fysieke of psychische integriteit (art. 6.34)
  - Rechter kan een rente opleggen, ook als zij niet gevorderd wordt, indien doorslaggevende motieven tot bescherming van de benadeelde dit verantwoorden
- Vrije beschikking door de benadeelde over de schadevergoeding (art. 6.39)
  - Bedrag van de schadevergoeding onafhankelijk van het gebruik ervan door benadeelde = ongeacht al dan niet effectief herstel

Schadeherstel

- **Voorbehoud voor nieuwe schade en verergering schade (art. 6.37)**
  - = nieuwe schade of verergering als gevolg van dezelfde aantasting fysieke of psychische integriteit
    - nog niet in rekening gebracht
    - benadeelde kon redelijkerwijze geen kennis hebben op ogenblik beslissing van rechter of buitengerechtelijke regeling
- benadeelde kan geen afstand doen van het recht op deze vergoeding
  - = afstand blijft zonder uitwerking
  - = geen dading mogelijk

De verzekeringsmakelaar in het vizier

Risky business vanaf 1 januari 2025

Aansprakelijkheid van de verzekeringsmakelaar

- De verplichtingen van de verzekeringsmakelaar
- Voorbeelden aansprakelijkheidsrisico's
- Impact Boek 6 op informatie- en adviesverplichting
- Opvangen risico's

De verplichtingen van de verzekeringsmakelaar

Definitie verzekeringsmakelaar:

Art. 5, 21°, 1 W.Verz.:

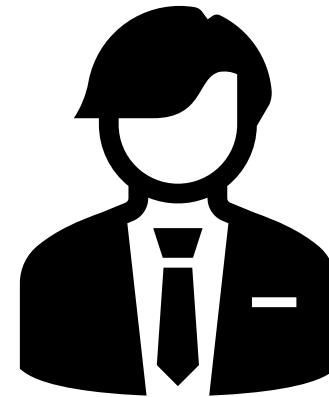
“De verzekeringstussenpersoon die verzekeringnemers en verzekeringsondernemingen met elkaar in contact brengt, zonder in de keuze van deze verzekeringsondernemingen gebonden te zijn”

Rechtsleer:

“Aanneming van werk, waarbij de verzekeringsmakelaar voor de kandidaat-verzekeringnemer op zoek gaat naar een verzekeraar, die het aangeboden risico aan optimale voorwaarden kan verzekeren”

Cruciaal:

De verzekeringsmakelaar is onafhankelijk t.o.v. verzekeraars en beschikt voor de kandidaat-verzekeringnemer over een vrije keuze inzake de aan te bieden verzekeringspolis.

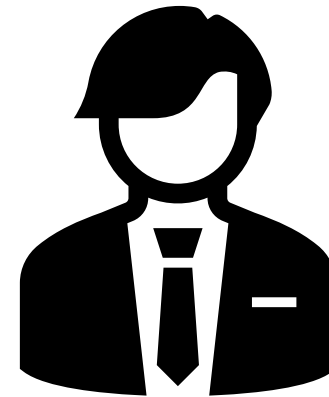
De verplichtingen van de verzekeringsmakelaar

Aansprakelijkheid fout blijft uitsluitend bij verzekeringsmakelaar zelf:

< - > bijv. verzekeringsagent:

Art. 293 W.Verz.:

“Verzekeringsondernemingen die samenwerken met verbonden verzekeringsagenten, zijn volledig en onvoorwaardelijk burgerlijk aansprakelijk voor elke handeling of elk verzuim van die verbonden verzekeringsagenten die in naam en voor rekening van die ondernemingen optreden, in zoverre die handeling of dat verzuim betrekking heeft op de gedragsregels vervat in hoofdstuk 5 van dit deel of in de bepalingen ter uitvoering ervan.”

De verplichtingen van de verzekeringsmakelaar

Informatie- en adviesverplichting:

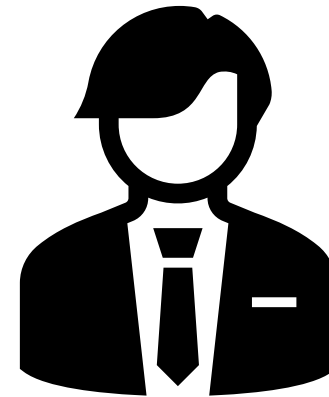
Wettelijk voorzien bij het aangaan van een verzekeringsovereenkomst:

Art. 284, §1 W.Verz.:

“Voorafgaand aan de sluiting van een verzekeringsovereenkomst stelt de verzekeringsdistributeur op basis van de door de klant verstrekte informatie de verlangens en behoeften van de klant vast en verstrekt hij de klant objectieve informatie over het verzekeringsproduct, in een begrijpelijke vorm, om hem in staat te stellen met kennis van zaken een beslissing te nemen.

Iedere voorgestelde verzekeringsovereenkomst is in overeenstemming met de verlangens en behoeften van de klant.

Wanneer voorafgaand aan de verkoop van een specifiek verzekeringsproduct advies wordt gegeven, doet de verzekeringsdistributeur een gepersonaliseerde aanbeveling aan de klant waarin wordt uitgelegd waarom een bepaald product het best aansluit bij de verlangens en behoeften van de klant.”.

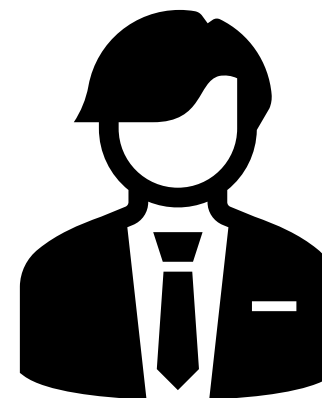
De verplichtingen van de verzekeringsmakelaar

Informatie- en adviesverplichting:

Blijft gedurende de hele polis gelden:

Bijv. Rechtbank van Eerste Aanleg Kortrijk dd. 30 november 1978:

De verzekeringsmakelaar, die de verzekerde niet op de hoogte brengt van het faillissement van de verzekeraar is i.h.k.v. zijn informatieplicht aansprakelijk.

De verplichtingen van de verzekeringsmakelaar

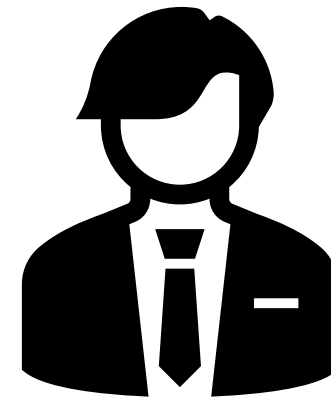
Bewaring van een klantendossier:

Wettelijk voorzien:

Art. 290, § 1 W.Verz.:

“De verzekeringsdistributeur legt een dossier aan met het of de tussen de verzekeringstussenpersoon of verzekeringsonderneming en de klant overeengekomen document(en), waarin de rechten en plichten van beide partijen worden beschreven, alsmede de overige voorwaarden waarop hij diensten voor de klant zal verrichten. De rechten en plichten van beide partijen bij de overeenkomst kunnen worden opgenomen door middel van verwijzing naar andere documenten of wetsteksten.

De gegevens worden, opdat de FSMA haar toezichtsoopdracht zou kunnen uitoefenen, bewaard gedurende een termijn van vijf jaar en, indien de FSMA daarom verzoekt, gedurende een termijn van zeven jaar, onverminderd de mogelijkheid voor de verzekeringsdistributeur om, met inachtneming van Verordening 2016/679, ze langer te bewaren voor de uitvoering van de overeenkomst en het beheer van ermee gepaard gaande geschillen.”.

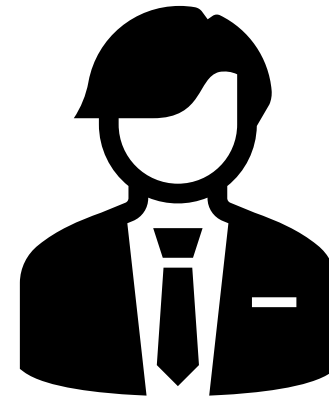

De verplichtingen van de verzekeringsmakelaar

Bewaring van een klantendossier:

Minimaal op te nemen:

- de algemene en bijzondere voorwaarden van de verzekeringsovereenkomst
- een kopie van de deugdelijke verslagen die aan de klant bezorgd zijn;
- de informatie die bij de klant werd ingewonnen voor de analyse van de verlangens en behoeften van de klant.
- de voorwaarden waaronder de verzekeringsdistributeur diensten voor de klant zal verrichten, bijvoorbeeld: de adviesovereenkomst die tussen de verzekeringsdistributeur en de klant is afgesloten.

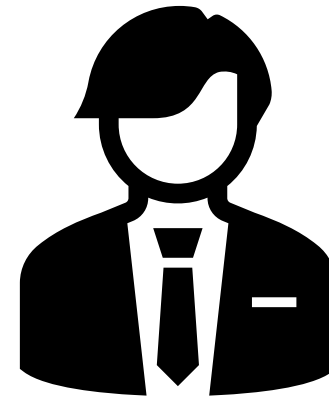

De verplichtingen van de verzekeringsmakelaar

Bijstand overmaken stukken aan verzekeraar en regeling schade:

Bijv.:

- Tijdig overmaken verzekeringsvoorstel;
- Zorg dragen voor correct ingevulde vragenlijst;
- Tijdige aangifte schadegeval;
- Bijstand bij oplijsting schade;
- Etc.

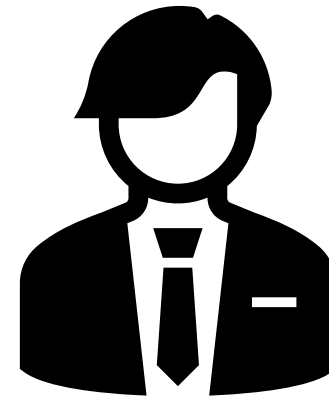

Fundamentele gedragsregel:

Art. 279, §1 W.Verz.

“Verzekeringsdistributeurs zetten zich altijd op loyale, billijke en professionele wijze in voor de belangen van hun klanten wanneer ze aan verzekeringsdistributie doen.”

FSMA in Praktijkgids over de IDD-gedragsregels dd. 25 januari 2022: “Alle andere, specifieke gedragsregels moeten steeds worden gelezen in het licht van deze fundamentele gedragsregel.”.

Voorbeelden aansprakelijkheidsrisico's

Hof van Beroep Gent dd. 3 oktober 2019:

Een garage-uitbater sloot via de verzekeringsmakelaar een brandverzekering af.

Toevertrouwde goederen vielen buiten de dekking en makelaar lichtte de verzekeringnemer hierover niet in.

→ Geen dekking voor tweedehandsmotorfietsen bij brandschadegeval

Hof van Beroep Gent oordeelt dat de verzekeringsmakelaar aansprakelijk is voor dit gebrek aan dekking.

Voorbeelden aansprakelijkheidsrisico's

Hof van Beroep Brussel dd. 15 februari 2018:

Brandverzekering afgesloten voor een kasteel.

Dit kasteel stond leeg, maar verzekeraar werd niet ingelicht.

→ Geen dekking bij diefstal

Hof van Beroep Brussel oordeelt dat de verzekeringsmakelaar aansprakelijk is voor dit gebrek aan dekking, want dat hij had moeten informeren bij de kandidaat-verzekeringnemer of het pand al dan niet leegstond.

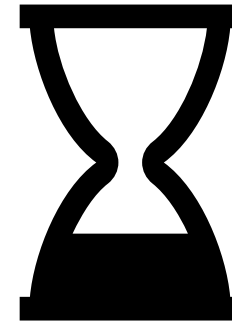
Voorbeelden aansprakelijkheidsrisico's

Rechtbank van Koophandel Leuven dd. 7 oktober 1986:

De verzekeringsmakelaar doet laattijdig aangifte van een schadegeval

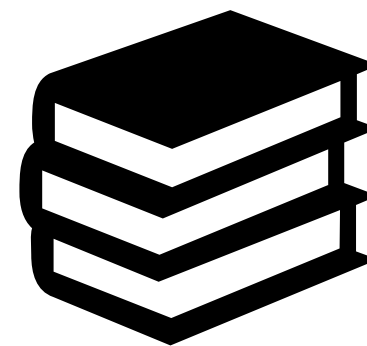
→ Dekking vervalt

De verzekeringsmakelaar is aansprakelijk voor het verlies van dekking.

Impact Boek 6 op informatieplicht

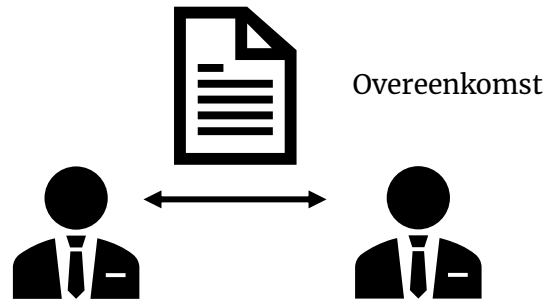
- Informatieplicht blijft ongewijzigd bestaan
- Inhoud van de informatieplicht wijzigt
- Belangrijkste wijziging: schrapping samenloopverbod en quasi-immuniteit van de uitvoeringsagent

Contractueel ↔ buitencontractueel

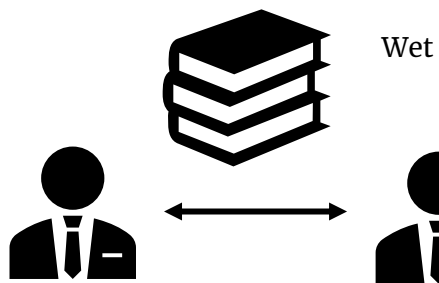
Contractueel

Bijvoorbeeld:

- Laattijdige levering van een voertuig
- Laattijdig hoger beroep door een advocaat
- Instabiel metselwerk door een aannemer

Buitencontractueel

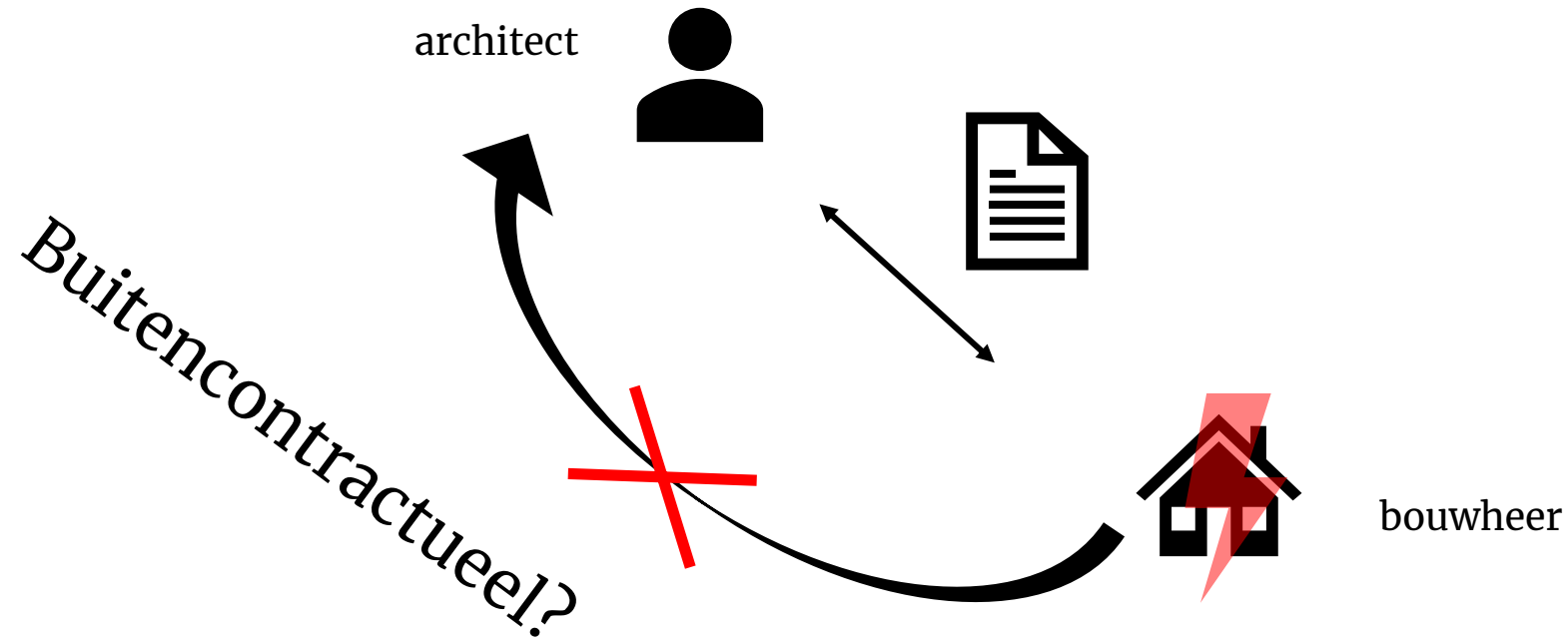

Bijvoorbeeld:

- Bestuurder laat na voorrang van rechts te verlenen
- Hond bijt een spelend kind
- Gebrekkige brug stort in

Huidige situatie

Samenloopverbod

Cass. dd. 7 december 1973: het is niet mogelijk om een contractspartij buitencontractueel aan te spreken.

Huidige situatie

Samenloopverbod

Principe

“De principiële onmogelijkheid voor contractspartijen om zich in het raam van hun contractuele verhouding op de regels van de buitencontractuele aansprakelijkheid te beroepen vloeit voort uit de onderstelling dat contractspartijen hun contractuele rechtsverhouding en een in dit raam begane wanprestatie, behoudens andersluidend beding, uitsluitend door de regels van de contractuele aansprakelijkheid willen laten beheersen.”

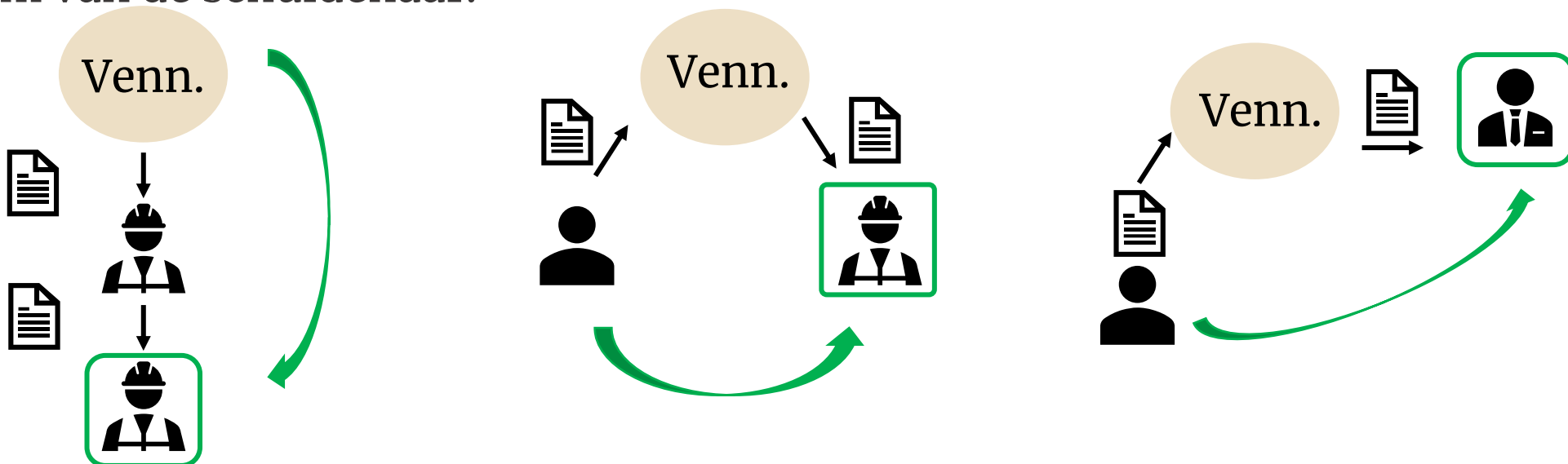
Cass. dd. 27 november 2006.

Huidige situatie

Quasi-immuniteit uitvoeringsagent

Uitvoeringsagent: definitie (Cass. dd. 24 maart 2016)

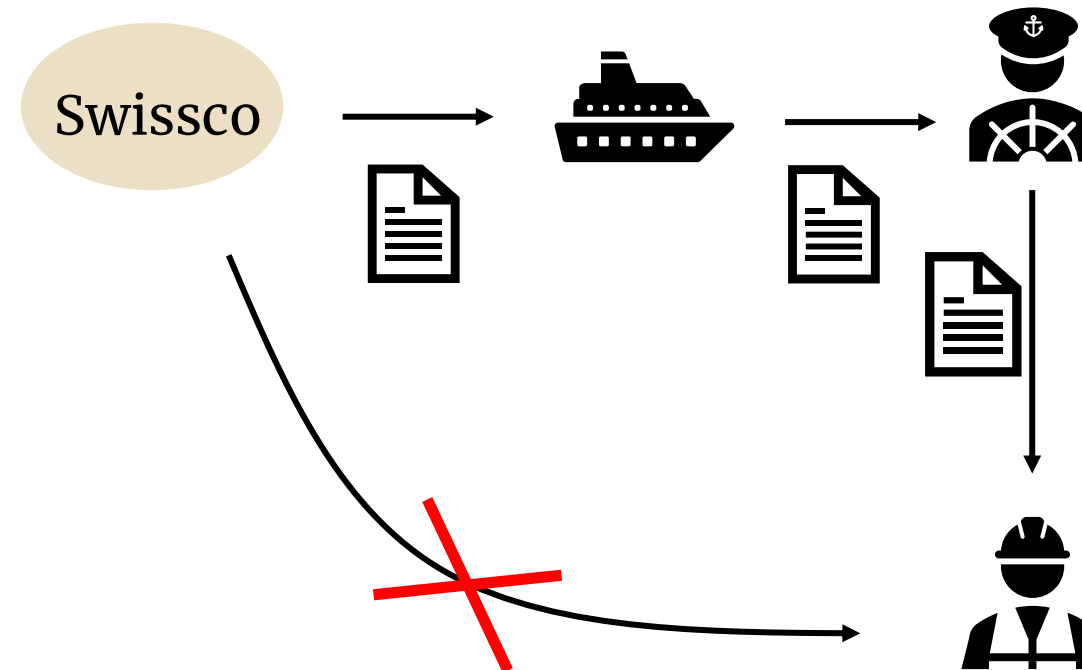
“Een uitvoeringsagent is een natuurlijke persoon of een rechtspersoon die door de schuldenaar van een contractuele verbintenis belast wordt met de gehele of gedeeltelijke uitvoering van deze verbintenis, ongeacht of hij deze verbintenis uitvoert voor eigen rekening en in eigen naam, dan wel voor rekening en in naam van de schuldenaar.”

Huidige situatie

Quasi-immuniteit uitvoeringsagent

Quasi-immuniteit: principe

Cass. dd. 7 december 1973.

Huidige situatie

Quasi-immuniteit uitvoeringsagent

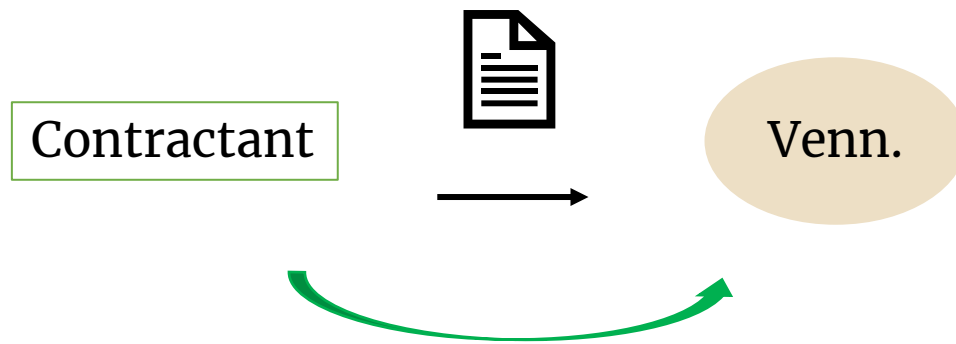
Quasi-immuniteit: principe

“Wanneer de niet-uitvoering van een contract voortspuit uit een fout van de aangestelde of de uitvoeringsagent van één der contractanten, beschikt de andere partij slechts over een vordering tegen zijn medecontractant, en wel een contractuele vordering, zonder dat die aangestelde of agent ten aanzien van het contract kan worden beschouwd als een derde die op quasi-delictuele basis kan worden aangesproken; op het plan van de uitvoering van het contract, kent de benadeelde alleen zijn medecontractant, wiens aangestelde slechts een agent of een instrument is geweest; **de quasi-delictuele aansprakelijkheid kan slechts in aanmerking komen als de fout van de agent geen verband houdt met de uitvoering van de uit het contract voortvloeiende verbintenissen en als de schade niet zuiver contractueel is.**”

Cass. dd. 7 december 1973.

Nieuw boek 6

Geen samenloopverbod

Art. 6.3 B.W.:

“Tenzij de wet of het contract anders bepaalt, zijn de wettelijke bepalingen inzake buitencontractuele aansprakelijkheid van toepassing tussen medecontractanten.”

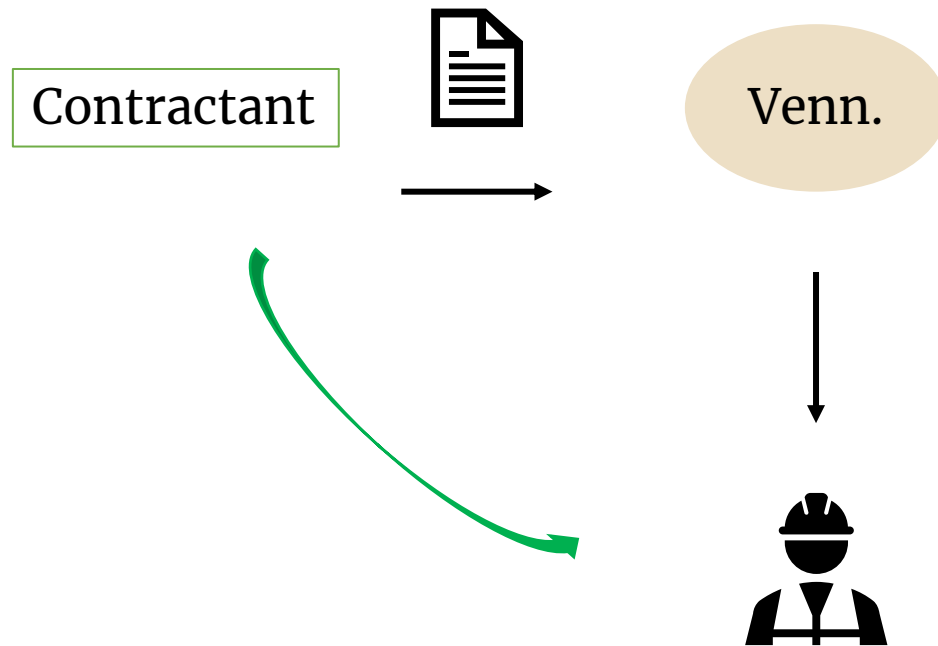
Waarom?

Samenloopverbod is nooit wettelijk bepaald, maar vloeide voort uit twijfelachtige doctrine van het Hof van Cassatie. Het Hof van Cassatie ging er vanuit dat contractspartijen steeds de wil zouden hebben om afstand te doen van het buitencontractueel aansprakelijkheidsrecht. De wetgever betwijfelt dat.

Bovendien is de rechtspraak van het Hof van Cassatie steeds geweest dat afstand van een recht niet wordt vermoed. Dat is vandaag ook verankerd in art. 1.12 van het Burgerlijk Wetboek. In die optiek was het vroeger weinig logisch dat de afstand van het recht om iemand op buitencontractuele grondslag aan te spreken wel werd vermoed.

Nieuw boek 6

Geen quasi-immuniteit voor hulppersoon (= vroegere uitvoeringsagent)

Memorie der Toelichting:

“De buitencontractuele immuniteit van de hulppersoon valt in talrijke omstandigheden onredelijk nadelig uit voor de hoofdschuldeiser. Dit is in het bijzonder het geval indien een vordering tegen de hoofdcontractant geen nuttig resultaat oplevert omdat deze laatste failliet is of zich kan beroepen op een exoneratiebeding of op een andere persoonlijke grond van ontheffing van aansprakelijkheid.

Een incompetente onderaannemer bouwt een dak dat wegwaait bij een lichte storm. De bouwheer die contracteerde met de ondertussen failliet gegane hoofdaannemer zou zich tegen de onderaannemer dus niet kunnen beroepen op zelfs zware technische fouten die deze heeft gemaakt.”

- Keuze voor schrapping quasi-immuniteit
- Meer mogelijkheden voor hoofdschuldeiser

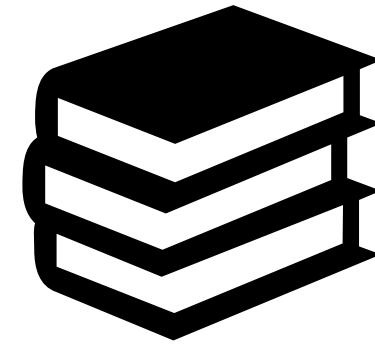

Impact Boek 6 op informatieplicht

Hof van Beroep Bergen dd. 5 januari 2017:

de informatieplicht van de verzekeringsmakelaar vereist dat hij de voor de cliënt meest geschikte polis zoekt.

- Hiervoor is vereist dat de verzekeringsmakelaar de wet kent.
- Verzekeringsmakelaar dient impact samenloopverbod en wegvallen quasi-immuniteit uitvoeringsagent op verzekeringsdekking te onderzoeken.

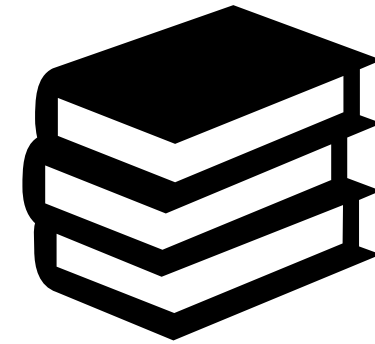

Impact Boek 6 op informatieplicht

Voorbeeld:

Zaakvoerder van een bouwfirma vraagt om de aansprakelijkheid van zijn onderneming te verzekeren.

- Vroeger mogelijk voorstel: verzekering BA Uitbating + verzekering 10-jarige aansprakelijkheid
- Nu: quid aansprakelijkheid hulppersonen? Verzekeringsmakelaar moet zaakvoerder op persoonlijk risico wijzen.

Impact Boek 6 op informatieplicht

Voorbeeld:

Zaakvoerder van een bouwfirma sluit bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering af voor zijn persoonlijk risico

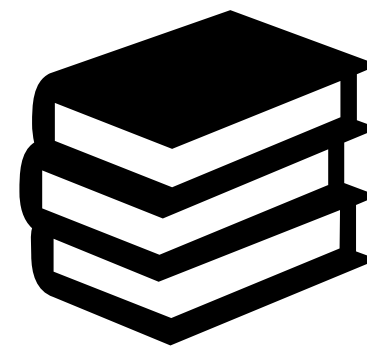
→ Nakijken of polisvoorwaarden afgestemd zijn op Boek 6

Let op uitsluitingen!

Voorbeeld 1: “De eisen of schadegevallen die rechtstreeks of onrechtstreeks gebaseerd zijn op de levering of de gehele of gedeeltelijke niet-levering van professionele en/of intellectuele diensten door de vennootschap en/of vergissingen/nalatigheden in deze diensten. Deze uitsluiting is eveneens van toepassing op de diensten die bij de professionele diensten van de vennootschap horen”.

Voorbeeld 2: “de dienstverlening en/of de professionele adviesverlening, of het gebrek om dergelijke diensten en/of adviesverlening te leveren in het kader van de activiteiten van de verzekeringsnemer.”.

Dit zijn uitsluitingen voor schade, waarvoor de vennootschap contractueel aansprakelijk kan zijn, maar de bestuurder thans buitencontractueel aansprakelijk kan worden gesteld.

Impact Boek 6 op informatieplicht

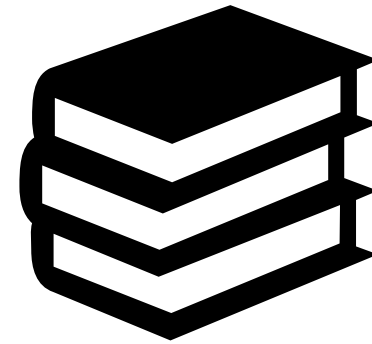
Opgepast!

De informatieplicht geldt niet enkel voor nieuwe polissen, maar ook voor bestaande verzekeringsovereenkomsten.

Zie Hof van Beroep Antwerpen dd. 5 oktober 2011:

De verzekeringsmakelaar moet de polis actief opvolgen en de verzekerde informeren. Als de polisvoorwaarden niet meer de gewenste dekking bieden, dan moet de verzekeringsmakelaar de verzekerde hiervan op de hoogte brengen.

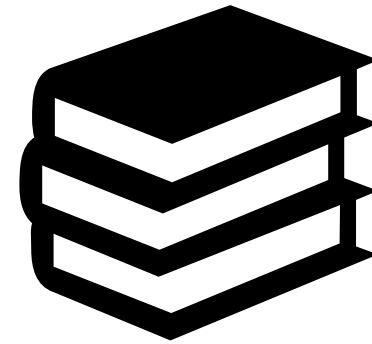
- Bestaande polisvoorwaarden waren ontworpen met het oog op bestaan samenloopverbod en quasi-immuniteit
- Bestaande verzekeringsovereenkomsten actief nakijken en klanten op de hoogte brengen van nieuwe risico's en lacunes

Impact Boek 6 op informatieplicht

Quid bewijs schending informatieplicht?

- Cass. dd. 18 juni 2020: in de regel moet de benadeelde het bewijs leveren van het onvoldoende geïnformeerd zijn.
- Opgepast! Art. 8.4 NBW: “De rechter kan, bij een met bijzondere redenen omkleed vonnis, in het licht van uitzonderlijke omstandigheden, bepalen wie de bewijslast draagt wanneer de toepassing van de in de vorige leden opgelegde regels kennelijk onredelijk zou zijn”.
- Art. 284, §5 W.Verz. : wettelijke verplichting informatiedocument (IPID)

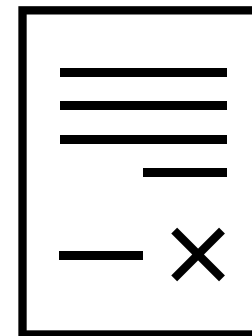
Indekken tegen risico's

Schriftelijke analyse en informatiedocument

- Art. 284, §1 W.Verz.: analyse behoeften en wensen cliënt is wettelijk verplicht
- op papier zetten!
- bemiddelingsfiches Assuralia

Opmerking: verzekeringmakelaar kan in principe niet worden verweten dat hij heeft nagelaten om spontaan een type dekking voor te stellen (cfr. Cass. dd. 24 december 2021 inzake diefstalverzekering voertuig)

- Informatiedocument: duidelijke omschrijving uitsluitingen en waarborgbeperkingen

Indekken tegen risico's

Exoneratiebedingen

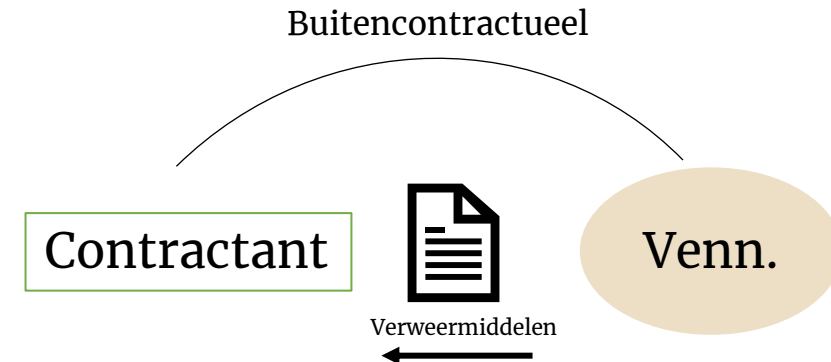
Exoneratiebeding 1:

Art. 6.3, §1 BW:

“Indien de benadeelde echter op grond van de buitencontractuele aansprakelijkheid schadeloosstelling voor schade veroorzaakt door de niet-nakoming van een contractuele verbintenis vordert van zijn medecontractant, **kan deze medecontractant de verweermiddelen inroepen die voortvloeien uit zijn contract met de benadeelde**, uit de wetgeving inzake bijzondere contracten en uit de bijzondere verjaringsregels van toepassing op het contract.”

Zelf opnieuw invoegen van het samenloopverbod in de overeenkomst tussen de vennootschap en de medecontractant.

Indekken tegen risico's

Exoneratiebedingen

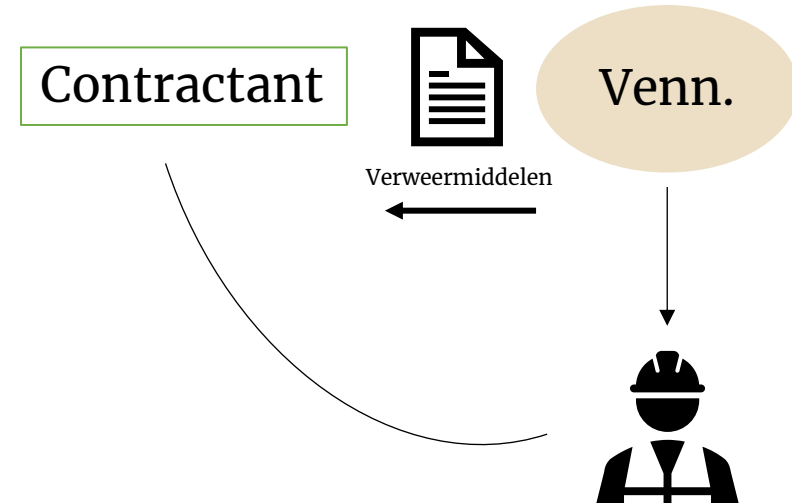
Exoneratiebeding 1:

Art. 6.3, §2 BW:

“Indien de benadeelde echter op grond van de buitencontractuele aansprakelijkheid schadeloosstelling voor schade veroorzaakt door de niet-nakoming van een contractuele verbintenis vordert van een hulppersoon van zijn medecontractant, **kan deze laatste dezelfde verweermiddelen inroepen als zijn opdrachtgever op grond van paragraaf 1** kan inroepen met betrekking tot de verbintenissen aan de uitvoering waarvan de hulppersoon meewerkt.”

Beding dat buitencontractuele aansprakelijkheid van de vennootschap uitsluit, zal tevens verhinderen dat de hulppersoon buitencontractueel kan worden aangesproken

Opmerking: eventueel in deze overeenkomst expliciet verwijzen naar uitsluiting voor hulppersoon, maar dit lijkt niet nuttig voor bestuurder gelet op art. 2:58 WvV (zie infra)

Indekken tegen risico's

Exoneratiebedingen

Exoneratiebeding 2:

Art. 6.3, §2 BW:

“De hulppersoon kan eveneens de verweermiddelen inroepen die hij zelf in dit verband tegen zijn medecontractant kan inroepen op grond van paragraaf 1.”

Indien de hulppersoon zijn buitencontractuele aansprakelijkheid t.o.v. de vennootschap uitsluit, zal ook de medecontractant van die vennootschap de hulppersoon niet buitencontractueel kunnen aanspreken.

Indekken tegen risico's

Exoneratiebedingen: oplossingen?

Quid art. 2:58 WVV?

“De aansprakelijkheid van een lid van een bestuursorgaan of dagelijks bestuurder **kan niet verder worden beperkt dan vermeld in artikel 2:57.**

De rechtspersoon, zijn dochtervennootschappen of de door hem gecontroleerde entiteiten **mogen de in het eerste lid vermelde personen niet vooraf exonereren of vrijwaren** voor hun aansprakelijkheid jegens de rechtspersoon of jegens derden.

Elke bepaling in de statuten, in een overeenkomst of een eenzijdige wilsuiting die strijdig is met de bepalingen van dit artikel **wordt voor niet geschreven gehouden.**”

= bepaling van dwingend recht!

<-> boek 6 maakt aanvullend recht uit

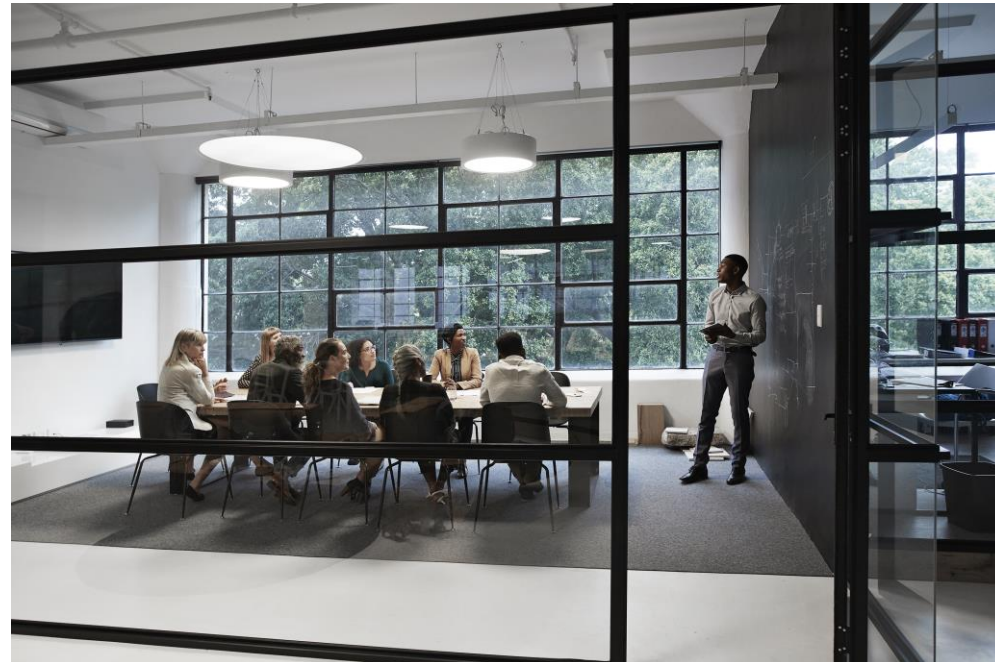
Indekken tegen risico's

Kwijting?

Art 5:98 WVV:

“De algemene vergadering hoort, in voorkomend geval, het jaarverslag, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, het verslag van de commissaris en de andere verslagen die het wetboek voorschrijft en behandelt de jaarrekening.

Na de goedkeuring van de jaarrekening, **beslist de algemene vergadering bij afzonderlijke stemming over de aan de bestuurders en commissaris te verlenen kwijting**. Deze kwijting is alleen dan rechtsgeldig, wanneer de ware toestand van de vennootschap niet wordt verborgen door enige weglating of onjuiste opgave in de jaarrekening, en, wat de met de statuten of met dit wetboek strijdige verrichtingen betreft, wanneer deze bepaaldelijk zijn aangegeven in de oproeping.”.

Indekken tegen risico's

Kwijting?

Cass. dd. 18 juni 2021:

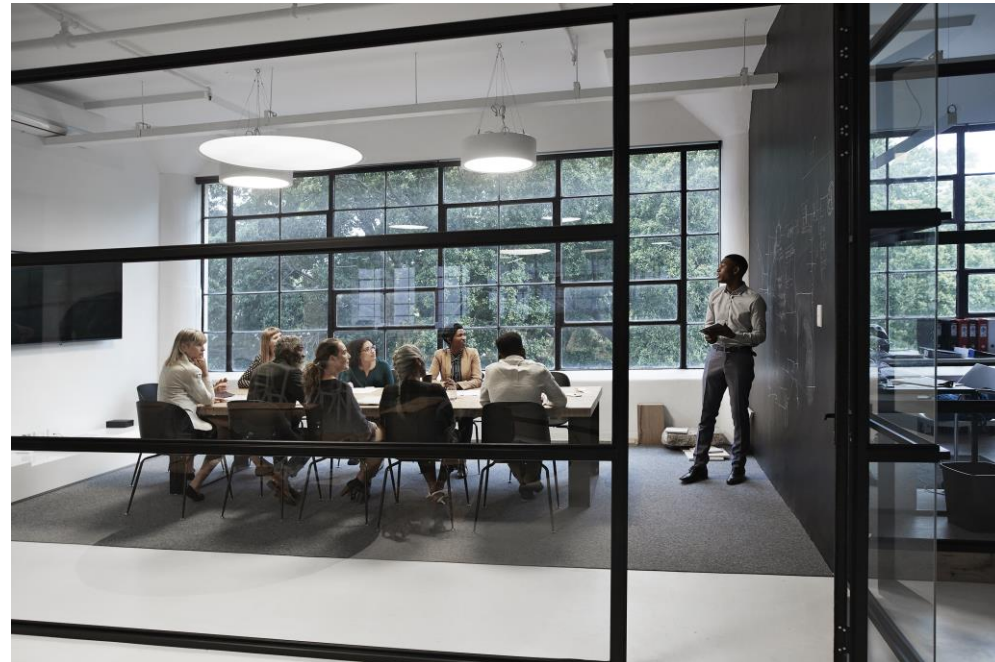
“De kwijting werkt **enkel ten aanzien van de vennootschap**. Zij doet geen afbreuk aan het recht van derden om een vordering in bestuursaansprakelijkheid in te stellen”.

Maar dit was de situatie vóór boek 6!

Art. 6.3, §2. “Indien de benadeelde echter op grond van de buitencontractuele aansprakelijkheid schadeloosstelling voor schade veroorzaakt door de niet-nakoming van een contractuele verbintenis vordert van een hulppersoon van zijn medecontractant, kan deze laatste dezelfde verweermiddelen inroepen als zijn opdrachtgever op grond van paragraaf 1 kan inroepen met betrekking tot de verbintenissen aan de uitvoering waarvan de hulppersoon meewerkt. **De hulppersoon kan eveneens de verweermiddelen inroepen die hij zelf in dit verband tegen zijn medecontractant kan inroepen op grond van paragraaf 1.**”

Kwijting = gelijk aan verweermiddel

→ waarde te beoordelen door de rechtspraak

Indekken tegen risico's

D&O Polis

Voorbeeld waarborg:

“De maatschappij waarborgt de verzekerden tegen de financiële gevolgen die voortvloeien uit een schade-eis ingesteld tegen de verzekerden en die hun burgerlijke aansprakelijkheid, persoonlijk of hoofdelijk, in het gedrang brengt en te wijten is aan een, werkelijke of beweerde, bestuursfout begaan in de uitoefening van hun functie waarin zij van de hoedanigheid van verzekerde genieten.”

=

Bescherming persoonlijk vermogen bestuurders tegen claims volgend op bestuursfouten

Indekken tegen risico's

D&O Polis

Opgepast:

Een bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering is niet verplicht en heeft geen wettelijke basisdekkingen.

- Verzekeraar bepaalt waarborg en uitsluitingen zelf.
- Polisvoorwaarden goed nakijken!

Verzekeraar A sluit bijv. uit:

“De eisen of schadegevallen die rechtstreeks of onrechtstreeks gebaseerd zijn op de levering of de gehele of gedeeltelijke niet-levering van professionele en/of intellectuele diensten door de vennootschap en/of vergissingen/nalatigheden in deze diensten. Deze uitsluiting is eveneens van toepassing op de diensten die bij de professionele diensten van de vennootschap horen”.

Verzekeraar B sluit uit:

“De dienstverlening en/of de professionele adviesverlening, of het gebrek om dergelijke diensten en/of adviesverlening te leveren in het kader van de activiteiten van de verzekeringsnemer”.

= uitsluitingen voor schade, waarvoor de vennootschap contractueel aansprakelijk is. Met de invoering van Boek 6 kan de bestuurder voor deze schade in geval van een bijhorende bestuursfout wel (buitencontractueel) aansprakelijk worden gesteld en dit beding zou hem dus niet toelaten daarvoor beroep te doen op deze verzekering.

Vragen?
